

Bestaat de echte Westlander nog?

'Wil de laatste echte Westlander het licht uitdoen?' Onder die noemer hielden schrijvers Martha Vollering en Paul Waterman gisteravond een lezing in de bibliotheek van 's-Gravenzande. Maar bestaat hij eigenlijk nog wel, die typische Westlander? AD-verslaggeefster Lisa Vos vroeg het de schrijvers en enkele prominente streekgenoten. Lees hier wat de mening van Vollering en Waterman is.

Lisa Vos 18-01-18, 20:32

Martha Vollering:

„De ‘echte Westlander’ bestaat nog, alleen niet meer in de vorm van vroeger. Hij verandert, hij evalueert. Maar uitsterven? Nee, dat zie ik niet gebeuren. Sommige kenmerken zijn van alle tijden. Zo weten we precies waar we het over hebben als we over ‘de Westlander’ spreken. Het plaatje bestaat. Het schetsen van een karikatuur gaat makkelijk. Er is liefde voor de streek. Westlanders zijn betrouwbaar, de mensen komen hun afspraken na. En ze werken hard. Althans, dat vinden ze zelf. Er is saamhorigheid, wat ook tot uitsluiting kan leiden. ‘Van wie ben jij d’r een?’”

„De ‘echte Westlander’ is ook onafhankelijk, heeft zelfs een bepaalde afkeer van te veel regelgeving. En hij is materialistisch, houdt van een borrel, heeft een vriendengroep waar hij of zij zijn hele leven trouw aan blijft. Zo kan ik nog wel even doorgaan.”

„Deze kenmerken gelden nog steeds, maar de geslotenheid, het ‘ons-kent-ons’, verdwijnt. De jonge generatie trekt erop uit, gaat studeren. In mijn tijd was dit anders. Studeren wekte argwaan op. Ik weet nog goed dat mijn opa zei: ‘Hoe geleerder, hoe verkeerder’. Het Westland was wat beperkt - netjes gezegd. Een gesloten gemeenschap.” „Het is een sociologisch verhaal dat ik ophang, maar die ‘openheid van nu’ heeft zeker voordelen. Vroeger waren er heel duidelijke verschillen tussen tuinders en niet-tuinders. Als je een tuinder was hoorde je erbij en anders niet. Dat is gelukkig verdwenen. Mensen zijn tegenwoordig niet meer zo statusgevoelig. Tussen Westlanders en niet-Westlanders wordt nog wel een onderscheid gemaakt. Om ‘eentje van ons’ te zijn moet je hier toch echt wel

geboren zijn. Anders kom je er gewoon niet tussen.”

„Of ik zelf een echte Westlander ben weet ik niet. Ik ben in het Westland geboren en heb er altijd gewoond, maar ben buiten het Westland gaan studeren en werken. Ik bekijk het dus met wat meer afstand.” „Ook zoïets: ‘Binnen het Westland voldoe ik niet helemaal aan het plaatje, maar voor een buitenstaander zal ik altijd een Westlander blijven’. Ik bekijk het relatief. Als je ‘ons’ vergelijkt met ‘de gemiddelde Nederlander’ zullen we best wat tradioneel overkomen.”

Paul Waterman:

„De echte Westlander bestaat niet. Althans, niet meer. Het is allemaal nostalgie, verdriet over een vergane tijd. De Westlandse cultuur is uitgestorven. In 2040 zie je hier überhaupt niets meer van terug.”

„Er zijn enkele factoren te noemen die ervoor zorgen dat dit gevoel, 'het Westlander zijn', er niet meer is. Allereerst de oprukkende urbanisatie, vooral vanuit Den Haag. We zijn gegroeid naar 110.000 mensen, waarvan zo ongeveer 25.000 niet-Westlanders. Het Westland valt weg in een groter geheel en zo vervallen ook de typische gebruiken. We worden als het ware 'opgegeten'.”

„Ook zoekt de jongere generatie het verder van huis. Zij gaan naar school en studeren dan door. Dit in tegenstelling de oudere generatie. Die ging gewoon aan de bak en kreeg zoïets mee van de streek. Tevens is de onderlinge verbondenheid verdwenen, zeker nu de veiling weg is.”

„De Westlandse mentaliteit is ook verdwenen. Dat heeft weer te maken met het opschalen van bedrijven. Vroeger had je het idee dat een bedrijf door jouw toedoen goed of niet goed draaide. Tegenwoordig word je niet meer op de hoogte gehouden van het geheel. Daar is de werkwillegheid niet bij gebaat.”

„Bovendien, wat maakt je Westlander? Ik heb weleens iemand horen roepen dat het om mentaliteit gaat. Natuurlijk, maar iedereen heeft een mentaliteit. Hard werken? Nou, dat werken waar wij zo prat op gaan, dat kunnen ze overal. Drinken? Ik ken er nog wel een paar. En vriendschap? Idem dito. Die eigenschappen die zo kenmerkend zouden zijn voor het Westland zijn overtrokken. We zijn niet de enigen met die eigenschappen.”

„Toch hou ik van het Westland, al zou ik niet weten waarom. Ze zeggen weleens: 'liefde maakt blind'. Voor de streek hoef ik niet te blijven, maar ik voel me hier thuis. Misschien ligt dit aan de Westlandse humor - die bestaat namelijk wél. En die humor, daar snapt een buitenstaander geen ene jota van.”